

Regionernes udgifter til medicintilskud 2013

Analysen beskriver, hvordan salget af lægemidler solgt med tilskud¹ til enkeltpersoner samt regionernes udgifter til medicintilskud for denne gruppe har udviklet sig i 2013. Desuden fremgår det, hvordan denne periodes udvikling i salget har været sammenlignet med året før.

Kvartalsvis overvågning

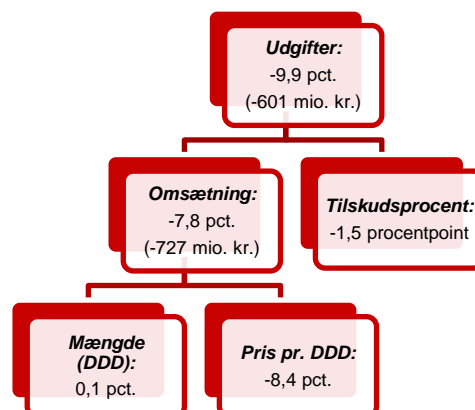
Vi følger løbende salget af lægemidler solgt med tilskud og udviklingen i regionernes udgifter til medicintilskud. Hvert kvartal offentliggør vi en opgørelse over tallene på ssi.dk. Opgørelsen omfatter akkumuleret salg af lægemidler solgt med tilskud til enkeltpersoner inden for kalenderåret og er baseret på apotekernes indberetning til lægemiddelstatistikregisteret.

Budskaber for 2013

Salget af lægemidler solgt med tilskud i 2013 viser i forhold til det foregående år at:

- De regionale udgifter til medicintilskud er faldet med 601 mio. kr. (-9,9 pct.) som følge af et fald i omsætningen på 7,8 procent og et fald i tilskudsprocenten på 1,5 procentpoint.
- Overordnet set skyldes det store fald i omsætningen faldende gennemsnitspriser (-8,4 pct.), mens mængdesalget er stort set uændret (0,1 pct.).²
- Lægemidler til nervesystemet er den gruppe, der har oplevet det største fald i omsætningen, som alene beløber sig i 431 mio. kr., og det udgør dermed 58 procent af det samlede omsætningsfald.

Figur 1. Udviklingen i regionernes udgifter til medicintilskud opdelt på delkomponenter (2012-2013)

¹ Analysen vedrører regionernes udgifter til medicintilskud til danske enkeltpersoner i Danmark og omfatter tilskudsberettigede lægemidler (også selvom den enkelte person endnu ikke har en CTR-saldo, der afstedkommer udbetaling af tilskud) samt salg af lægemidler, hvor personen på anden måde har været berettiget til tilskud, fx enkelttilskud eller forhøjet tilskud. Endvidere er medicintilskud til dosisdispenseringsgebyr medtaget. For overskuelighedens skyld betegnes gruppen gennemgående for *lægemidler solgt med tilskud*.

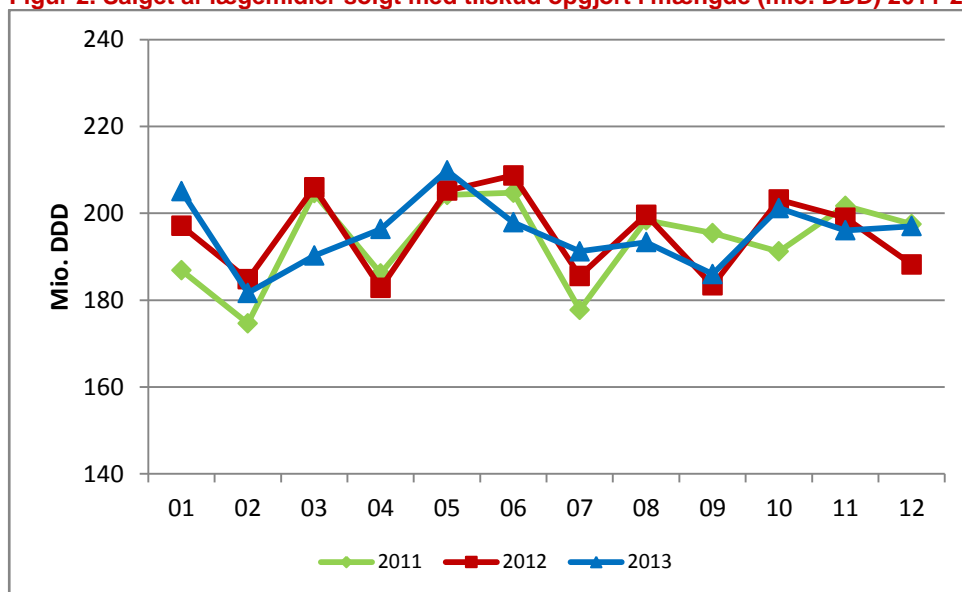
² Medtaget i *mængdeopgørelsen* er kun lægemidler, hvis mængdeenhed opgøres i DDD (defineret døgndosis). Dette gælder ligeledes gennemsnitspriser, der refererer til pris pr. DDD. Ca. 98 pct. af salget er opgjort i DDD.

Mængdesalget

På grund af påskens placering, som i 2013 faldt i marts måned, har de største udsving i mængdesalget af lægemidler solgt med tilskud ligget i marts og april, men overordnet set er mængdesalget i 2013 stort set uændret (0,1 procent) i forhold til året før. Mængdesalget opgjort i definerede døgndoser (DDD) er afbilledet i figur 2 for årene 2011-2013. Det præcise salg for hver måned ses også i tabel 1, hvori den månedsvise udvikling fra 2012-2013 også fremgår.

Figur 2. Salget af lægemidler solgt med tilskud opgjort i mængde (mio. DDD) 2011-2013.

Tabel 1. Mængdesalget opgjort i mio. DDD, 2011-2013, samt den procentvise ændring for 2012-2013.

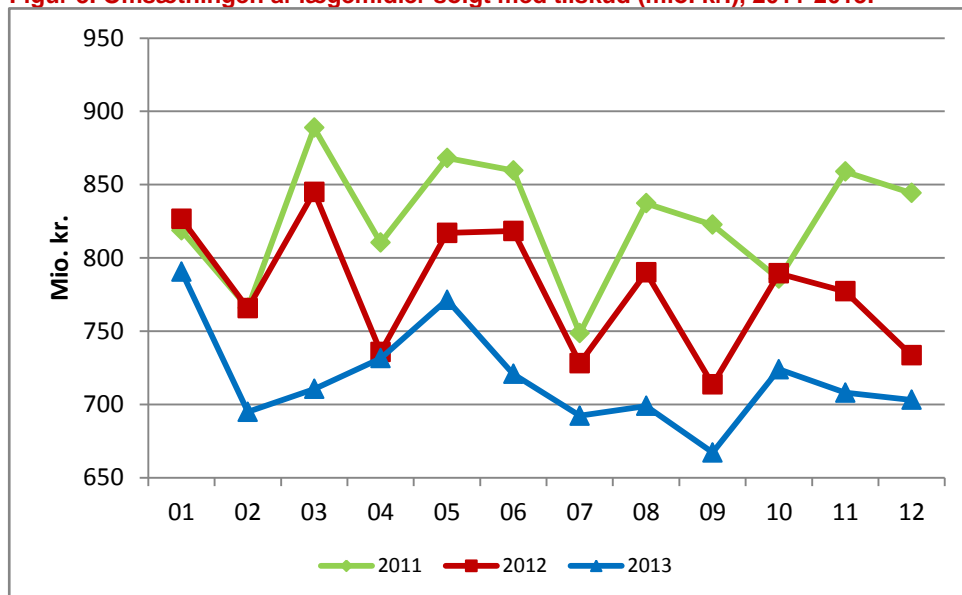
	Mængde (mio. DDD)			Procentvis ændring 2012-2013
	2011	2012	2013	
Januar	186,8	197,1	205,0	4,0
Februar	174,7	184,8	181,6	-1,7
Marts	204,6	205,9	190,2	-7,6
April	186,2	182,8	196,4	7,4
Maj	204,2	205,2	209,8	2,3
Juni	204,7	208,7	197,9	-5,2
Juli	177,8	185,6	191,2	3,0
August	198,4	199,6	193,3	-3,1
September	195,4	183,4	186,0	1,4
Oktober	191,2	203,1	201,2	-1,0
November	201,7	199,0	196,1	-1,5
December	197,5	188,2	197,0	4,7
I alt	2.323,1	2.343,3	2.345,80	0,1

Omsætningen

Omsætningen af lægemidler solgt med tilskud ligger i hver enkelt måned af 2013 lavere end omsætningen i samme respektive måned året før, jf. figur 3. Samlet set er der tale om et fald på 727 mio. kr. (7,8 pct.), som det fremgår af tabel 2 nedenfor. Som skrevet indledningsvist kan det forklares af et generelt fald i gennemsnitsprisen pr. DDD, siden mængdesalget er uændret.

Figur 3. Omsætningen af lægemidler solgt med tilskud (mio. kr.), 2011-2013.

Tabel 2. Omsætningen (mio. kr.), 2011-2013, samt den procentvise ændring for 2012-2013.

	Omsætning (mio. kr.)			Procentvis ændring 2012-2013
	2011	2012	2013	
Januar	818,6	826,5	790,6	-4,3
Februar	765,9	765,5	694,9	-9,2
Marts	888,8	845,0	710,5	-15,9
April	810,3	735,7	731,5	-0,6
Maj	868,2	817,0	771,3	-5,6
Juni	859,6	818,3	720,7	-11,9
Juli	748,6	728,1	692,2	-4,9
August	837,2	790,0	698,9	-11,5
September	822,5	713,5	667,2	-6,5
Oktober	785,7	789,4	724,0	-8,3
November	858,9	777,2	708,0	-8,9
December	844,2	733,4	703,1	-4,1
I alt	9.908,4	9.339,6	8.612,8	-7,8

Udgifterne til medicintilskud

Udgifterne til medicintilskud udgjorde i 2013 knapt 5,5 mia. kr., og udviklingen kan ses måned for måned i tabel 3 nedenfor. Som det var tilfældet med udviklingen i omsætningen, ligger samtlige måneder under sidste års niveau. Set over hele året er det godt 600 mio. kr. lavere end foregående år, hvilket svarer til et fald på 9,9 procent.

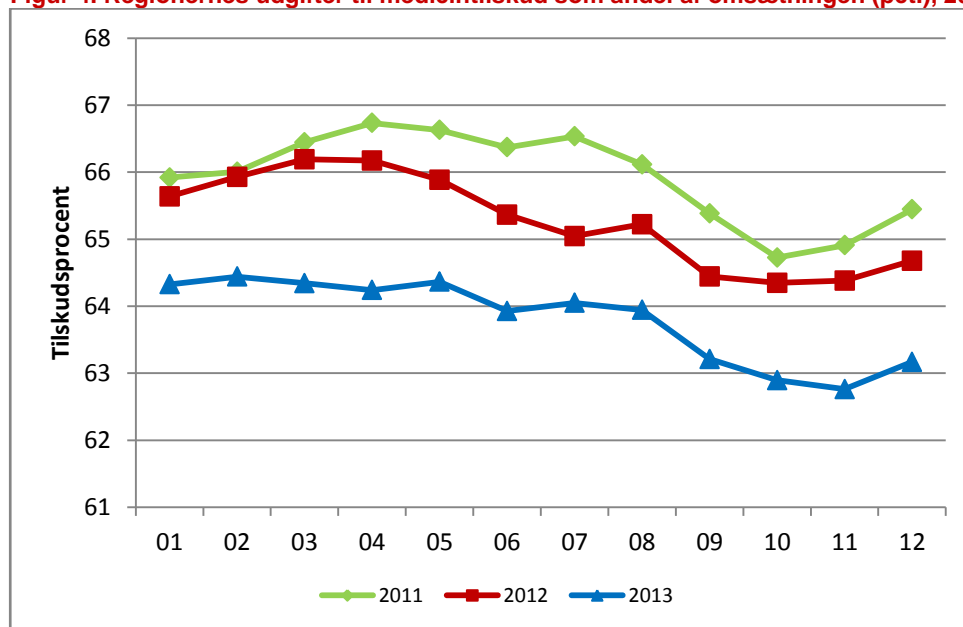
Tabel 3. Udgifter til medicintilskud (mio. kr.), 2011-2013, samt den procentvise ændring for 2012-2013.

	Regionernes udgifter til medicintilskud (mio. kr.)			Procentvis ændring 2012-2013
	2011	2012	2013	
Januar	539,6	542,5	508,5	-6,3
Februar	505,5	504,7	447,8	-11,3
Marts	590,5	559,3	457,1	-18,3
April	540,7	486,8	469,9	-3,5
Maj	578,5	538,3	496,5	-7,8
Juni	570,5	534,9	460,8	-13,9
Juli	498,0	473,6	443,4	-6,4
August	553,5	515,2	446,9	-13,3
September	537,8	459,8	421,7	-8,3
Oktober	508,5	507,9	455,4	-10,4
November	557,5	500,3	444,3	-11,2
December	552,5	474,3	444,1	-6,4
I alt	6.533,3	6.097,8	5.496,40	-9,9

Tilskudsprocenten måler, hvor stor en andel medicintilskuddet udgør af den samlede omsætning af lægemidler solgt med tilskud. Udviklingen siden 2011 er afbilledet i figur 4 nedenfor, og som det fremgår af figuren er tilskudsprocenten væsentligt lavere i 2013 end året før (-1,5 procentpoint). Det skyldes til dels patentudløbet på Zarator®, som har betydet voldsomme prisfald på atorvastatin, og til dels revurderinger af tilskudsstatus for antidepressiva og stærke opioider, blandt andet.

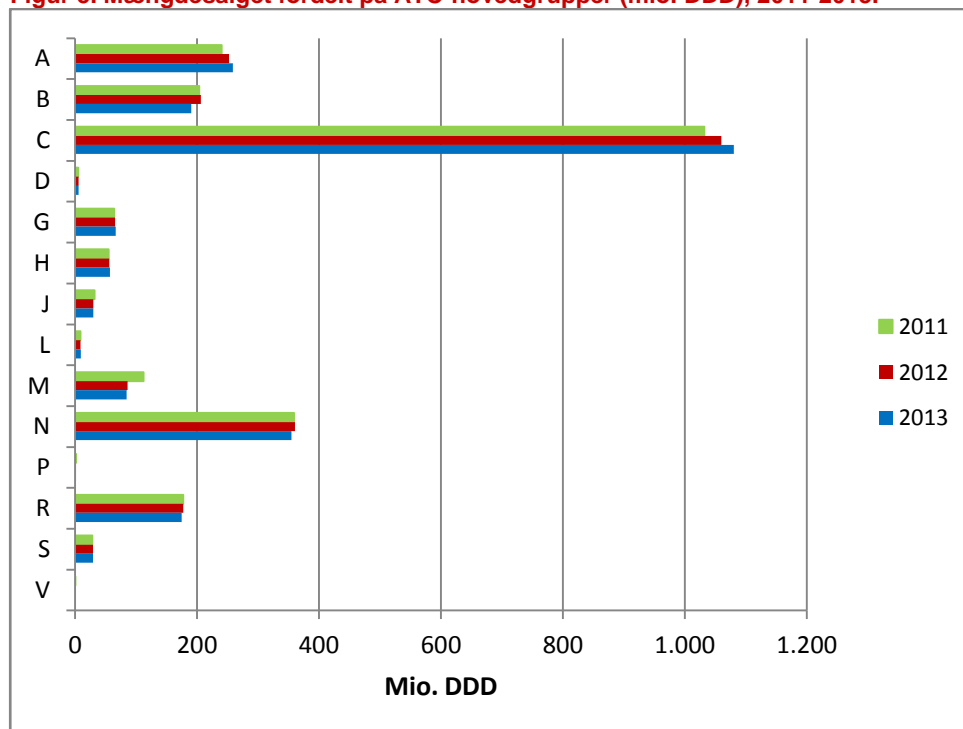
Figur 4. Regionernes udgifter til medicintilskud som andel af omsætningen (pct.), 2011-2013.

Udviklingen i mængde og omsætning for ATC-hovedgrupper

I figur 5 nedenfor vises mængdesalget opdelt på ATC-hovedgrupper for årene 2011-2013.

Figur 5. Mængdesalget fordelt på ATC-hovedgrupper (mio. DDD), 2011-2013.

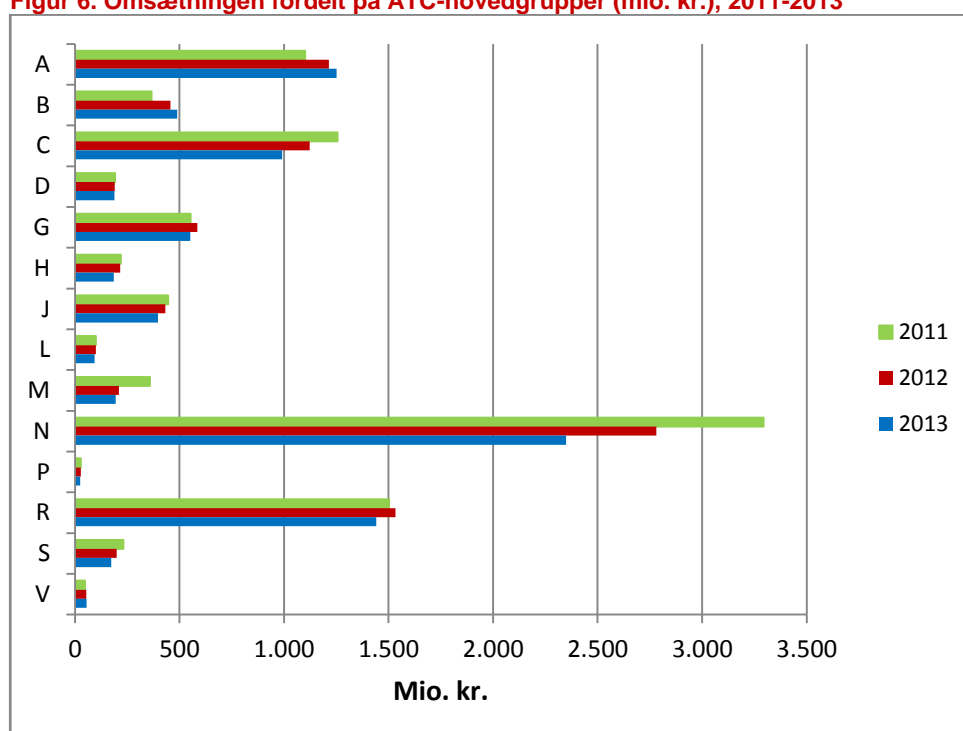

Gruppen af lægemidler til hjerte og kredsløb fortsætter tendensen fra foregående år og er således steget med 2 procent i 2013. Ligeledes er mængdesalget af lægemidler til fordøjelse og stofskifte på 2 procent, hvilket dog er tegn på en aftagende stigningstakt. To lægemiddelgrupper der tidligere har haft stigende mængdesalg, men hvor der nu omvendt ses et fald, er lægemidler til blod og bloddannende organer samt lægemidler til nervesystemet, som ligger henholdsvis 8 og 2 procent lavere i 2013 i forhold til salget i 2012.

Omsætningen i kroner fordelt på de forskellige ATC-hovedgrupper kan ses i figur 6 nedenfor.

Figur 6. Omsætningen fordelt på ATC-hovedgrupper (mio. kr.), 2011-2013

Tekstforklaring til figur 5 og 6:

- A: Lægemidler til fordøjelse og stofskifte
- B: Lægemidler til blod og bloddannende organer
- C: Lægemidler til hjerte og kredsløb
- D: Hudmidler
- G: Kønshormoner og midler til kønsorganer og urinveje
- H: Hormoner til systemisk brug, ekskl. kønshormoner og insulin
- J: Systemiske lægemidler mod infektionssygdomme
- L: Cancermidler og lægemidler til immunsystemet
- M: Lægemidler til muskler, led og knogler
- N: Lægemidler til nervesystemet
- P: Lægemidler mod parasitter
- R: Lægemidler til åndedrætsorganer
- S: Lægemidler til sansorganer
- V: Diverse lægemidler

Som det tydeligt fremgår af figur 6, har gruppen af lægemidler til nervesystemet oplevet et voldsomt omsætningsfald (-431 mio. kr.), som slet ikke modsvares af det beskedne fald i den solgte mængde. Det bærer naturligvis præg af en faldende gennemsnitspris, som skyldes, at der i denne gruppe lægemidler har været en

del patentudløb de seneste år. Også i gruppen af lægemidler til hjerte og kredsløb ses faldende omsætning, som en konsekvens af faldende gennemsnitspris. Zarator®, som tidligere er omtalt, ligger i denne gruppe. Kun tre af lægemiddelgrupperne på ATC-hovedniveau har oplevet en *fremgang* i omsætningen. Udoover en svag stigning i omsætningen af diverse lægemidler, drejer det sig om lægemidler til fordøjelse og stofskifte samt lægemidler til blod og bloddannende organer. For sidstnævnte gruppes vedkommende altså på trods af det faldende mængdesalg, og der er således tale om generelle prisstigninger.

Lægemiddelgrupper med størst stigning i omsætningen på 3. ATC-niveau

Udviklingen for de lægemiddelgrupper på 3. ATC-niveau med størst stigning i omsætningen fra 2012 til 2013 vises i tabel 4 nedenfor.

Tabel 4. Udviklingen for lægemiddelgrupper med størst absolut omsætningsstigning, 2012-2013.

		Ændring fra 2012 til 2013		
		Omsætning (mio. kr.)	Omsætning (pct.)	Mængde (pct.)
A10B	Midler til sænkning af blodsukker, ekskl. insuliner	44,5	12,0	1,3
B01A	Midler mod blodpropper ¹	33,7	8,1	-6,3
N02B	Andre smertestillende midler	11,3	8,8	2,3
G03C	Østrogener	8,7	6,9	-1,3
N07X	Andre midler til nervesystemet	8,1	37,0	59,8
D06B	Kemoterapeutika til udvortes brug ²	4,3	36,5	-
A02B	Midler mod mavesår og gastroøsofageal refluks	4,1	4,4	4,6
D05A	Midler mod psoriasis, udvortes brug ²	3,8	11,1	-
A16A	Andre midler til fordøjelse og stofskifte	3,5	25,8	14,5
A06A	Afføringsmidler	2,8	10,6	9,0

Note 1: Et lægemiddel med mindre salg i gruppen har ingen DDD-værdi.

Note 2: Ingen af lægemidlerne i gruppen har DDD-værdi.

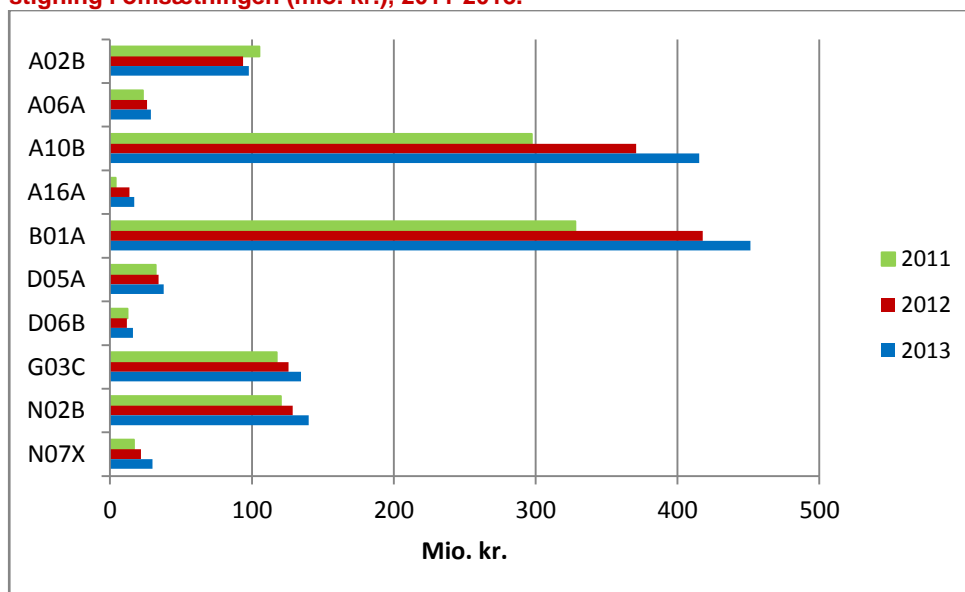
Eneste nævneværdige *forskel* fra seneste kvartalsrapport er, at gruppen af andre smertestillende midler er rykket op på listen fra plads 6. Men generelt skal den største omsætningsstigning findes i gruppen af midler til sænkning af blodsukker (eksklusive insuliner), takket være Victoza®, som står for langt størstedelen af omsætningen i gruppen. Dernæst kommer midler mod blodpropper, som drives af en stigning i omsætningen af Pradaxa® (dabigatranetexilat) og Xarelto® (rivaroxaban), som også anbefales i behandlingsvejledningen fra RADS for patienter med indikation for behandling med blodfortyndende lægemidler. Også lægemidlet Brilique® (ticagrelor) med en mindre stigning ligger i denne ATC-gruppe. Den voldsomme udvikling for denne gruppe er dog aftagende, jf. figur 7. Stigningen i *andre midler til nervesystemet* skyldes udelukkende det forholdsvis nye Famprya (fampridin) mod symptomlindring ved multipel sklerose.

Mængdesalget for alle 10 lægemiddelgrupper er afbilledet i figur 8.

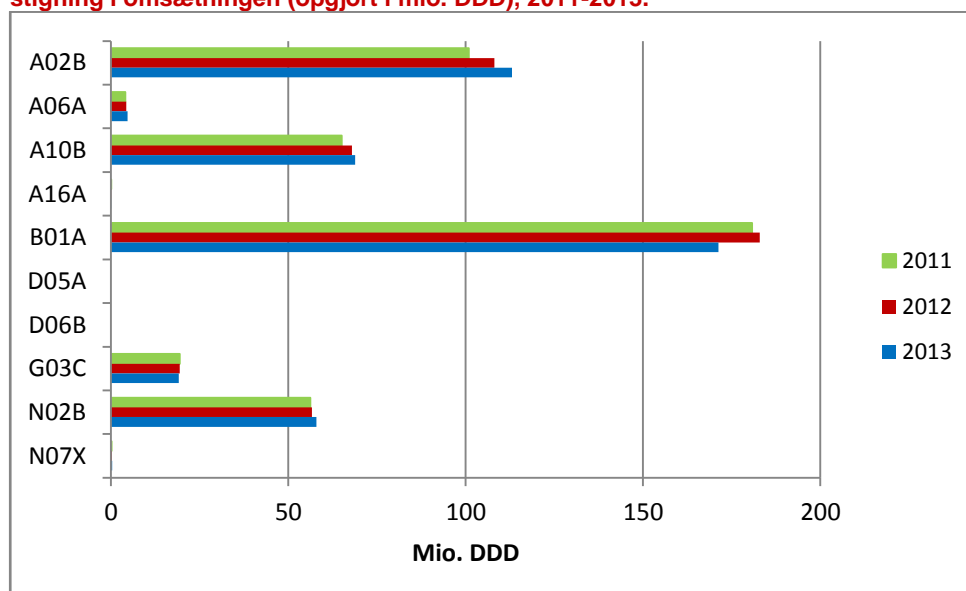

Figur 7. Omsætningen af de 10 tilskudsberettigede lægemiddelgrupper med størst stigning i omsætningen (mio. kr.), 2011-2013.

Tekstforklaring til figur 7: Se tabel 4.

Figur 8. Mængdesalget af de 10 tilskudsberettigede lægemiddelgrupper med størst stigning i omsætningen (opgjort i mio. DDD), 2011-2013.

Tekstforklaring til figur 8: Se tabel 4.

Lægemiddelgrupper med størst stigning i mængdesalget på 3. ATC-niveau

I tabel 5 vises udviklingen for de 5 lægemiddelgrupper på 3. ATC-niveau, der har haft størst absolut mængdestigning.

Tabel 5. Udviklingen for lægemidler med størst absolut mængdestigning, 2012-2013.

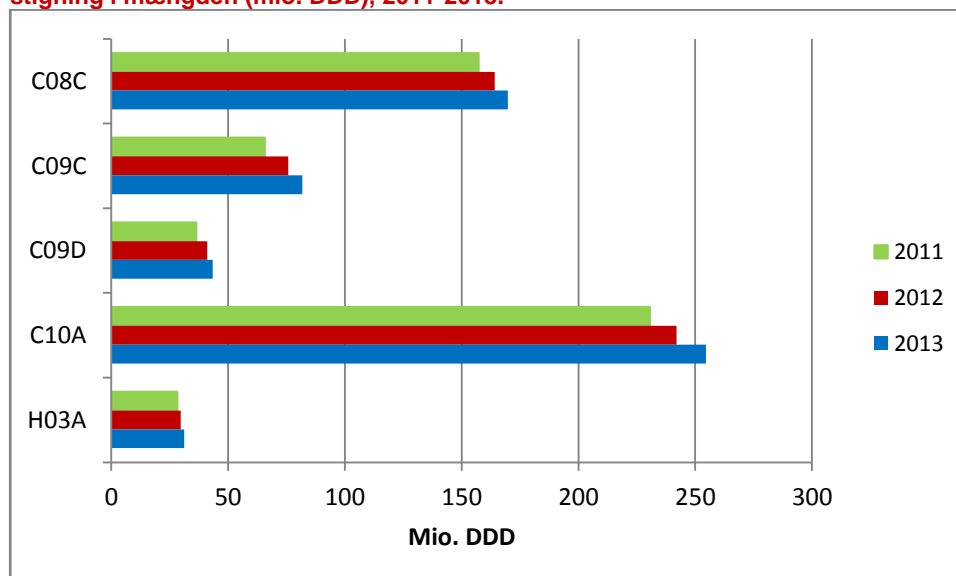
		Ændring fra 2012 til 2013		
		Mængde (mio. DDD)	Mængde (pct.)	Omsætning (pct.)
C10A	Lipid-modificerende midler, usammensatte	12,6	5,2	-19,2
C09C	Angiotensin II antagonister, ekskl. kombinationer	6,0	8,0	0,6
C08C	Selektive calciumantagonister med effekt på karrene	5,7	3,5	1,7
C09D	Angiotensin II antagonister i kombination	2,4	5,9	-0,6
H03A	Skjoldbruskkirtelhormoner	1,5	5,1	5,9

Note: Lægemiddelgrupperne er kun medtaget i denne tabel, såfremt de ikke allerede optræder i tabel 4.

Igen må nævnes patentudløbet på Zarator®, som kan forklare, hvorfor vi ser en voldsomt faldende omsætning, på trods af at de lipid-modificerende midler faktisk er den gruppe med den absolut største mængdestigning i 2013, jf. tabel 5.

Det faktiske mængdesalg samt omsætningen for de 5 lægemiddelgrupper vises i henholdsvis figur 9 og 10.

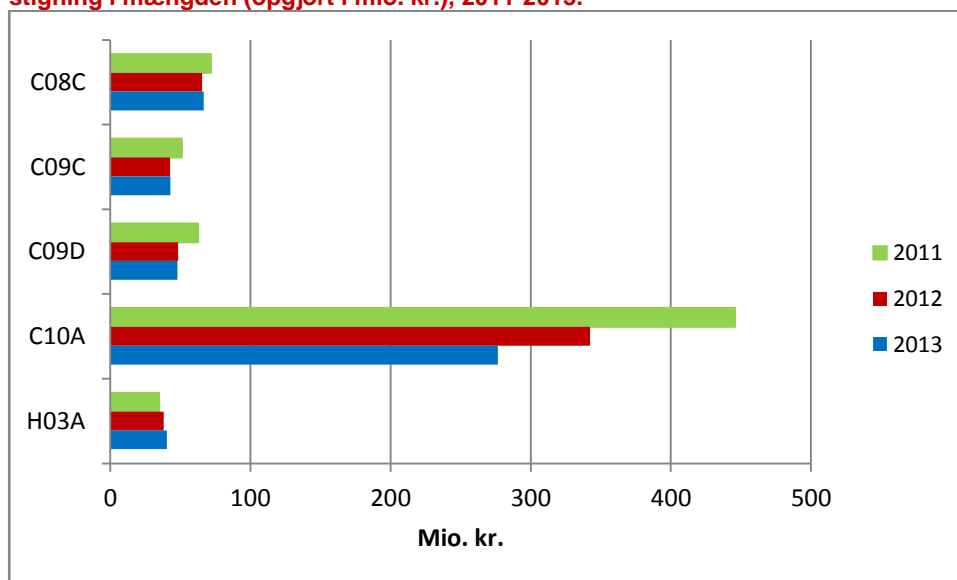
Figur 9. Mængdesalget af de 5 tilskudsberettigede lægemiddelgrupper med størst stigning i mængden (mio. DDD), 2011-2013.

Tekstforklaring til figur 9: Se tabel 5.

Figur 10. Omsætningen af de 5 tilskudsberettigede lægemiddelgrupper med størst stigning i mængden (opgjort i mio. kr.), 2011-2013.

Tekstforklaring til figur 10: Se tabel 5.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Marie Ødum Hagedorn på telefon +45 32685117 og mail maoh@ssi.dk eller Ulrik Lindved Clausen på telefon +45 32685207 og mail ullc@ssi.dk.
Statens Serum Institut, Lægemiddelstatistik, februar 2014.